

2011

Na stránkach našej kroniky sa otvára nová desaťročná kapitola 2011-2020. Len ťažko možno odhadnúť, čo nové prinesie do života obce aj jej obyvateľov nasledujúce obdobie.

Predošlé desaťročie bolo na Slovensku poznamenané rozličnými politickými zmenami, asi najvýznamnejšou bol vstup SR do EÚ a iných medzinárodných spoločenstiev; rýchlym ekonomickým rastom a zvyšovaním životnej úrovne Slovákov, ktorá by sa mala vyrovnávať tej z vyspelejšieho západu; či rozličnými spoločenskými zmenami spojenými s rastúcou globalizáciou a integráciou spoločnosti. To všetko sa viac či menej dotýkalo aj našej obce a jej obyvateľov.

Dolná Krupá sa postupne zaradila k vyspelejším obciam, ktoré sa snažia maximálne využiť ponúknuté možnosti. O tom svedčia rozličné investičné aktivity, najmä stavebné, mnohé z dotácií v rámci Eurofondov, projekty na podporu infraštruktúry alebo kultúry a vzdelania a ďalšie iné.

Samotný život Dolnokrupanov prešiel tiež istým vývojom. Aj keď všednosť dňa, ktorá je väčšinou spojená so starosťami o vlastnú rodinu, deti alebo s povinnosťami v zamestnaní, prípadne škole, sa generáčne takmer nemení, predsa pozornému oku neunikne, že podmienky či životný trend je v mnohom dnes iný ako včera. Za ostatných 10 rokov sa viditeľne zvýšila životná úroveň. Krupania postupne zanechávajú tradičný dedinský spôsob života, ktorý bol spojený prevažne s chovom domácich zvierat a prác v záhradách alebo záhumienkoch. Hospodárske budovy a sady vystriedali altánky a zelené trávniky, prípadne kvetinové záhony, staré rodinné domy sa opravujú a často na zelenej lúke, hoci poskromnejšie, vyrastajú nové – najviac na Podháji.

Vzrástol počet prevádzok, ktoré ponúkajú občerstvenie a v obci vznikla aj pizzeria s pestrou paletou chutných jedál. Rovnako aj miestne potraviny už dávno neponúkajú len základné tovary. V Centrum-e možno aj stávkovať, čo niektorí radi využívajú a skúšajú šťastie v lotérii. Moderný Krupan 21. storočia sa stal tak trochu bohémom, ktorý si vie dopriať trocha luxusu. Dopyt po kvalite produktov a služieb je sprevádzaný aj dopytom po vzdelaní a profesionalite v konkrétnom obore. Takmer každý chce byť najlepší a urobiť diery do sveta alebo aspoň do dejín obce. Aj z našich radov pochádzajú lekári a medici, právnici a advokáti, ekonómovia, pedagógovia či umelci prípadne iní univerzitne vzdelaní občania. Máloktorá rodina nemá aspoň jedného vysokoškolača, niektoré majú len vysokoškolákov. Klesá však záujem o remeslá a robotnícke profesie, čo možno postrehnúť aj v Dolnej Krupej. Na niektoré odborné remeselné práce sa pomaly začína ťažko hľadať odborný majster.

Dnes, v roku 2011, je však najpoužívanejším a najskloňovanejším slovom nie len v médiách, ale aj v politických či spoločenských kruhoch, slovo kríza. Už tretí rok sa svetoví politici či finančníci trápia s riešením hlbokkej ekonomickej krízy, ktorá sa takmer vo všetkom podobá tej z konca 20. a začiatku 30. rokov minulého storočia a v niektorých oblastiach je aj horšou, najmä v prepojenom finančnom sektore EÚ. Vlády musia prijímať reformy na ozdravovanie verejných financií a znižovať štátny dlh, pričom je žiaduce zachovať aspoň aký-taký hospodársky rast. Obyvatelia najpostihnutejších štátov, napr. Grécka a Španielska, vychádzajú do ulíc a masovými demonštráciami vyjadrujú svoju nespokojnosť.

Ako sa spomínané veci môžu dotýkať Krupana? Minimálne v tom, že pozorne a pravidelne sleduje správy a dianie vo svete, maximálne v tom, že úzkostlivejšie študuje bankové výpisy. V každom prípade sa ukazuje, že nasledujúce obdobie bude jedno z tých ťažších a aj náš občan sa bude musieť boriť s problémami, o ktorých si možno myslel, že už dávno patria do histórie alebo sa jeho netýkajú. Nedá mi na záver tohto úvodu nespomenúť, že viacerí intelektuáli alebo hlbšie zmýšľajúci ľudia očakávajú nejakú zmenu v spoločnosti. Ľudia budú

musieť zrejme prehodnotiť niektoré svoje postoje a zmeniť v niečom štýl života. Koniec koncov každá kríza v dejinách posunula spoločnosť iným smerom... Či sa tak stane a ako, alebo nie, ukáže budúcnosť.

Obráťme však teraz pozornosť na našu obec a jej život v roku 2011, ktorý priniesol množstvo jedinečných udalostí.

Takmer každý rok si môžu Krupania pripomenúť nejaké výročie. Toho roku sme ich mali v obci viacero a hneď začiatok roka, konkrétne 13. februára sa konala pietna spomienka pri príležitosti 65. výročia úmrtia slávnej grófkyni, našej rodáčky M. H. Chotekovej. Iniciátorom bolo OZ Ružičarska spoločnosť M. H. Chotekovej, ktorá v spolupráci s Farským úradom zorganizovala zádušnú sv. omšu v miestnom kostole a po nej spomienkové stretnutie v mauzóleu. Aj z toho vyplýva, že tradícia a spomienky na grófkyniu sú ešte živé a majú čo povedať súčasníkom.

V sobotu 19. februára 2011 vystúpilo na javisku Kultúrneho strediska v Dolnej Krupovej Divadlo Hlavina z Radošiny. Predstavili sa s hrou Ako som vstúpil do seba, ktorú napísal ešte v roku 1981 Stanislav Štepa. Je to zatiaľ posledné naštudovanie hry ich slávneho rodáka Stanislava Štepu, ktorú so divadelnými ochotníkmi z Radošiny naštudoval spolu s JUDr. Máriou Escherovou. Hrali: Martin Škoda, Martin Mihalik, Matej Močko, Terézia Bartošeková, Kristína Jančovičová, Michaela Urbánková, Ondrej Turan a iní.

Za klasické a už tradičné podujatia v obci možno pokladať:

- Črpácky ples (5. marca), na ktorom sa opäť zabavilo veľa domácich a cezpoľných návštevníkov, čo svedčí o obľúbenosti tohto plesu.
- Uvítanie do života (12. marca) – toho roku sa narodilo 20 detí – 9 chlapcov a 11 dievčat.
- Deň matiek (8. mája) – opäť sa zapojili deti z MŠ a ZŠ a vystúpili aj miestne folklórne súbory.

Počas víkendov 12.-13. marca 2011 sa opäť - už po koľký raz - prejavila tá časť mládeže, ktorá si neváži spoločné hodnoty a vynaložené úsilie tých, ktorí sa snažia o to, aby naša obec bola krajšia. Tentoraz sa objektom poškodzovania a ničenia stali nové smetné koše na námestí pred obecným úradom, ktoré ešte ani poriadne nezačali slúžiť svojmu účelu. Dom smútku, škola, obecný úrad... Každé nové poškodenie verejného majetku svedčí o problémoch vo výchove a správaní istej časti dospelujúcej mládeže. Z tohto dôvodu plánuje obec inštalovať na verejných priestranstvách kamerový systém a zverejňovať kamerové zábery aj prostredníctvom obecnej stránky, aby sa zabránilo poškodzovaniu obecného majetku a podobnému negatívnemu konaniu.

Život človeka je spätý aj so smutnými chvíľami a lúčením, keď niekto z blízkych alebo známych odchádza... 21. apríla zomrel dlhoročný pedagóg, obecný činiteľ v predošliých rokoch, kronikár, fanúšik športu a milovník prírody (predseda Rosaclubu) pán Augustín Bohunický. Jeho aktivity boli spojené predovšetkým s hospodárskym a kultúrnym rozvojom obce, kde zanechal značnú stopu.

Nie každý rok v našej obci prebiehajú netradičné, ale o to cennejšie rekonštrukčné práce, ktoré objekty či stavby alebo iné pamiatky minulých generácií opravujú a zatriktívnia súčasníkom. Každopádne sa jedná o troška luxusnú prácu, ktorá je finančnejšie náročnejšia, ale v istých prípadoch nevyhnutná. Tak tomu bolo aj u nás. 28. apríla obec začala s čistením a údržbou sôch v obci a Pamätníka padlým vo svetových vojnách. Prácu objednal OcÚ a vykonal Radúz Salej z Hlohovca. Bolo opravených sedem pamiatok: sochy sv. Floriána (1873), sv. Jána Nepomuckého (1775) a skalka okolo obrazu Panny Márie - Kráľovnej rodiny (1982) v okolí kostola, Pamätník padlým (1928) na Námestí L. van Beethovena, stĺp so sochou sv. Vendelína (1836) na rovnomennom námestí, Kríž Ukrižovaného so sochou Panny Márie (1910) na Hlavnej ulici pred domom č. 86/134 (rodina Žáková) a Kríž z roku 1863 na

cintoríne. Spoločne s dvoma sochami zrekonštruovanými zo súkromných zdrojov – socha Najsvätejšej Trojice v Hoštákoch a socha Božského Srdca Ježišovho (vykonal Bruno Pripko z Dobrej Vody) pred domom rodiny Bednárovej. Ošetrovanie oboch sôch zaplatila pani Mgr. Nora Poláková – miestna lekárnička. Bol tak zakonzervovaný stav všetkých verejných sôch v obci. Výnimkou je stĺp so sochou Sedembolestnej Panny Márie z roku 1756 (za kostolom), ktorá je evidovaná ako kultúrna pamiatka a vyžaduje tak odborný reštaurátorský zásah. Viacerí občania však vyjadrili svoje rozčarovanie nad tým, že mramorová tabuľa na Pamätníku padlým bola pretretá farbou, ktorá vlastne prekryla tento vzácny kameň. Ostatné sochy vyzerajú ale veľmi pekne.

28.04.2011 V rámci Projektu Energetická efektívnosť vo verejných budovách, ktorý financovala Európska banka pre obnovu a rozvoj a bol realizovaný prostredníctvom Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry projekt inovácie budovy Obecného úradu. Boli vymenené okná a dvere, budova bola zateplená, dostala novú fasádu. Práce sa ukončili výmenou kotlov a osvetľovacích telies v celej budove. Na realizáciu projektu poskytla Európska banka pre obnovu a rozvoj dotáciu v celkovej výške 234 766 € (v starej mene viac ako 7 mil. korún). Nemaľý podiel na tomto projekte má pán starosta spolu s obecnými poslancami.

19.06.2011

Obec Dolná Krupá oznamuje občanom, že v našej obci sa bude realizovať projekt dodávky potravinovej pomoci. V rámci tohto projektu môže byť občanom bezplatne poskytnutých 20 kg múky a 20 kg bezvaječných cestovín. – oznam, ktorý trochu pripomína minulosť, avšak aj dnešný moderný, technicky vyspelý a ekonomický svet ponúka aj iný pohľad na realitu. Svetová hospodárska kríza na začiatku 21. storočia neobišla ani Krupú.

Dňa 28. júna 2011 obec skolaudovala nový zastávkový pruh na Nám. Sv. Vendelína. Následne bola na opačnej strane cesty osadená nová autobusová čakáreň rovnakého typu ako boli už v rámci revitalizácie centra obce umiestnené na dvoch miestach v centre obce. Predošlá autobusová čakáreň bola plechová a už miestami hrdzavá a predsa už architektonicky (z obdobia komunizmu) zastaraná.

19. augusta som bol Obecným zastupiteľstvom zvolený za obecného kronikára.

20. augusta si naša mládežnícka DH Karpatská kapela pripomenula 10. výročie svojho vzniku. Roku 2001 založili detskú dychovku vtedajší starosta Mgr. Jaroslav Hulík spolu s kapelníkom DH Tatrachemka Františkom Feketem a kapelníkom miestnej DH Jánom Ištvancom. Práve František Fekete ako skúsený hudobník a absolvent konzervatória sa stal jej kapelníkom. Aj keď za tých pár rokov rady mladých hudobníkov poredli, dnes má kapela týchto stálych členov: kapelník Lubomír Pinkas (z Trstína; tenor), podkapelník Marek Hlavatovič (1. krídlovka), Ondrej Turek (Trstín; 2. Krídlovka), Ján Kubovič (barytón), Zuzana Tureková (Trstín; B klarinet), Ľuboš Polakovič (Es klarinet), Pavol Turek (Trstín; tuba), Patrik Pinkas (Trstín; trombón), Jozef Pinkas (Trstín; 2. Trubka), Radoslav Herák (1. Trubka), Róbert Galgóci (bicie). Spevákmi sú: Katarína Štibraná, Zuzana Kopúneková (Šelpice) a Radoslav Herák. Muzikanti hrávajú nie len na miestnych podujatiach, ale aj v širokom okolí, prípadne za hranicami. Dokonca získali aj niekoľko ocenení – Ocenenie strieborného pásma na medzinárodnom festivale DH v Pezinku a pohár pezinského festivalu Františka Fédera. V blízkej budúcnosti plánujú nahráť aj vlastné CD.

Pri oslavách na pódiu pred obecným úradom vystúpili a zavinšovali mladej kapele dychové hudby Šarfianka, Zálužanka, Hradišťanka a spevácka skupina Krupianka. Po ukončení sa návštevníci podujatia presunuli do kultúrneho strediska, kde hrala do tanca DH Križovianka.

V dňoch 26. a 27. augusta si Dobrovoľný hasičský zbor v našej obci pripomenul 120 výročie založenia dobrovoľného hasičstva v Dolnej Krupej. Oslavy začali v piatok slávnostnou svätou omšou, po ktorej bol položený veniec pri soche patróna hasičov sv. Floriána. Potom sa sprievod presunul do obradnej siene obecného úradu, kde program pokračoval ocenením

zaslúžilých členov DHZ. V sobotu sa po slávnostnom nástupe hasičov pred obecným úradom v areáli OŠK za veľkej účasti dobrovoľných hasičov uskutočnila súťaž družstiev. V súčasnosti má zbor 44 členov, z toho 3 ženy – Andrea Baránková, Martina Baránková a Helena Bohunická. Veliteľom zboru je súčasný poslanec OcZ Klement Baránek a predsedom Ladislav Olšovský.

Medzi najpopulárnejšie športy vôbec patrí futbal. V Krupěj tak ako po minulé roky, aj tento, sa v mesiacoch máj-august konalo už tradičné podujatie Krupanská interliga na ihrisku pred pivárňou Miňo (minule Kajlo). Tento rok bojovalo o titul 13 mužstiev, čo je o jedno menej, než minulé. Avšak na kvalite odohraných zápasov to vôbec neuškodilo. 1. FC Barcelona (31 b), 2. Zenit Petrohrad (30 b), 3. Pekelníci (29 b). Najlepším strelcom bol Peter Fíba (FC Kankar), ktorý v tohoročnej sezóne nastrielal celkovo 17 gólov, druhé miesto patrí Petrovi Žákovi (FC Barcelona) s 15 úspešnými strelami a tretie miesto obsadil cezpoľný hráč Vago (Pekelníci) s 10 strelenými gólmi. Vyhodnotenie ligy sa konalo 26. Augusta. Víťazi prišli do preplnenej pivárne s patričným pátosom, keď ich doviezla luxusná biela limuzína ako z filmu. Fanklub ich privítal svojím jazykom, ktorý je úspešnému športovcovi dobre známy – salvami a potleskom i nadšeným burácaním. A tak pri blesku fotoaparátov a povzbudzovaní fanúšikov si víťazné mužstvo prevzalo ceny. Deti mali možnosť skákať na nafukovacom hrade a dospeli po oficiálnych odovzdávaní cien mohli tancovať až do bieleho rána.

Nie len v minulosti bola Dolná Krupá preslávená za hranicami, ale je tak aj v súčasnosti. Tentokrát meno našej obce i trnavského regiónu zaznelo v ďalekej Argentíne v južnej Amerike na svetovej súťaži medu a medovín APIMONDIA. V dňoch 21.-25. septembra sa v hl. meste Buenos Aires konal 42. ročník svetového včelárskeho kongresu. Naš spoluočan a výrobca Ing. Peter Kudláč a jeho „Trnavská medovina“ získali zlatú medailu v kategórii komerčných medovín. Okrem toho získala Trnavská medovina historicky prvú medailu pre Slovensko – hneď zlatú - už roku 2005 v írskom Dubline; ďalšie ocenenia má výrobca z roku 2007 z Melbourne (štát Viktória v Austrálii) a z roku 2009 z Montpellier (južné Francúzsko). APIMONDIA je medzinárodná federácia včelárskych organizácií s viac ako 70 členskými krajinami založená roku 1895 a medzinárodný kongres sa koná každé 2 roky.

25. septembra sa ukončila rekonštrukcia poslednej budovy areálu školy – telocvične. Vymenili sa všetky okná, zateplila sa fasáda a celá budova sa kompletne zrenovovala. Tým bola rekonštrukcia školského areálu ukončená.

Takmer každý rok sa koná v našej obci výstava ovocia a zeleniny, ktorá sa t. r. konala 25 septembra. Avšak netradičnú „výstavu“ ovocia a zeleniny zorganizoval miestny pán farár Mgr. Miroslav Kováč spolu s pani učiteľkou a poslankyňou OZ Mgr. Martinou Slabou a v spolupráci s krupanskými farníkmi, keď pripravili Vďakyvzdanie Pánu Bohu za úrodu. Inšpiráciu našli v Novej Bani, kde podobné vďakyvzdanie usporadúvajú už takmer 60 rokov. Aj u nás boli v kostole plody aranžované do rozličných obrazcov, obrazov a pestrofarebných ozdôb tak, že farníkom i návštevníkom, ktorých nebolo málo, trochu vyrážalo dych, že také niečo pekné je vôbec možné z ovocia a zeleniny urobiť. Dokonca sa o podujatí písalo v regionálnych trnavských novinách MY a reportáž odvysielala aj TV Markíza vo večernom spravodajstve. Krupania sa k samotnému vďakyvzdaniu postavili s radosťou a plným nasadením, ktoré typicky krupansky prejavili už pri zdobení kostola, keď pán farár na margo toho s humorom konštatoval: „Chcel som len malú symbolickú výstavu, ale Krupania sa zapojili vo veľkom a nakoniec vyzdobili celý kostol. Aj družstevníci zvažali na traktore jablká...“ Celá výstava trvala do 14. 10 a už teraz sa hovorí o novej tradícii. To sa ukáže o rok... Na vyzdobení kostola sa podieľali: Bachratá Helena, Bohunická Katarína, Chynoranská Eva, Idašičová Lea, Janušová Angela, Kollarovičová Petronela, Kozáková Katarína, Krupanská Monika, Kubovičová Daniela, Kubovičová Veronika, Skýpalová Vanda, Slabá Daniela, Slabý Alojz, Šalgovičová Miroslava, Škoda Bohumil, Škodová Matilda a Vadovičová Mária.

Celkom jedinečná a výnimočná, možno povedať nečakaná udalosť sa uskutočnila 12. októbra, keď Dolnú Krupú súkromne navštívil potomok krupanských Chotekovcov – Walburga Breitenfeld (nar. 17. 10. 1932), ktorá v súčasnosti býva v Londýne. Jej matkou bola Johanna von Schönborn (nar. 15. 9. 1899 v Dolnej Krupej) a starou matkou Gabriela Choteková (nar. 11.3. 1868) – sestra Márie Henriety. Prišla si prezrieť bývalé majetky svojich predkov a spolu so svojim sprievodcom navštívila samozrejme kaštieľ, o ktorom viackrát počula. Podľa svedectiev zamestnancov kaštieľa a pani Eve Chynoranskej, ktorá návštevníčku pohostila v miestnej pizzerii, bola Walburga unesená kaštieľom, anglickým parkom i kostolom. Priniesla so sebou aj rodinné fotky a v rozhovore povedala, že jej babka grófka Gabriela Chotek-Schönborn rozprávala, ako tu skutočne Beethoven bol a nie je to legenda. Návštevníčka aj darovala isté predmety do výstavnej zbierky v kaštieli. Dúfajme, že jej návšteva v Krupej nebola poslednou.

Na pozvanie OcÚ v nedeľu 23. októbra 2011 v miestnom kine odohralo ďalšie ochotnícke predstavenie Divadlo na hambáľku z Malaciek známu veselohru od J. G. Tajovského Ženský zákon. Hra nabitá humorom a vtipom aj vďaka kvalitným hereckým výkonom, podaná v záhoráčtine, vyvolala u divákov nadšenie a dobrú náladu. Diváci predstavenie ocenili dlhotrvajúcim potleskom a veľkou účasťou. Ďalšie divadelné predstavenie sa konalo 27. novembra. Hralo divadlo Hlavina a uviedlo inscenáciu Celebrity.

Život v našej obci – to nie sú len výročia a oslavy, či koncerty alebo šport, ale aj dobrovoľnícke pracovné príležitosti, ktoré z ochoty a pre dobrú vec bez nároku na honorár spestrujú dianie v obci. Jednou z takýchto „prac“ bola brigáda v mauzóleu Chotekovcov, ktorú 28. októbra zorganizoval miestny poslanec obecného zastupiteľstva a obecný historik Mgr. Stanislav Petráš, ktorý spolu s ďalším našim poslancom Mgr. Marekom Horváthom a kronikárom J.D. Na priebeh prác sa prišla pozrieť aj pani poslankyňa Monika Korchová, pán starosta a pán farár. Práce zahŕňali ošetrovanie navlhnutých stien v interiéri.

Dňa 4. novembra 2011 navštívil obecný úrad prednosta Obvodného úradu v Trnave Ing. Jozef Klokner. Cieľom návštevy bolo overiť a skontrolovať fungovanie záznamového kamerového systému, ktorý bol v našej obci nainštalovaný a spustený do prevádzky v priebehu septembra. Bol zhotovený v rámci projektu Bezpečné ulice v obci D. Krupá a financovaný dotáciou zo štátneho rozpočtu. Vďaka nemu obci slúži deväť stacionárnych a jedna otočná kamera so záznamovým systémom. Aj realizáciu tohto projektu zabezpečil pán starosta Ing. Teofil Mihalovič spolu s obecnými poslancami.

23.11.2011

Koncom októbra t. r. bolo dokončené osvetlenie areálu školy, kde sa vybuďovalo 11 svetelných bodov. Stĺpy s osvetlením lemujú všetky školské budovy, ktoré boli doteraz vo večerných a v nočných hodinách osvetlené nedostatočne alebo vôbec. Táto investícia, spoločne s predošlým inštalovaním kamier na budovách základnej školy, by mala prispieť k zamedzeniu poškodzovania majetku, ku ktorému v predchádzajúcom období pravidelne dochádzalo.

20. december sa do dejín obce zapíše ako deň jedinečných narodenín, keď sa naša spoluobčianka a rodáčka pani Viktória Bajaníková rod. Fíbová dožila úctyhodných a krásnych 100. narodenín. Oslávenkyni okrem príbuzných blahoželali aj starosta obce Ing. Teofil Mihalovič, vedúci kancelárie prezidenta republiky a zástupcovia Trnavského samosprávneho kraja, ktorí jej odovzdali pamätnú medailu a reportáž odvysielala aj STV. O 11.00 h sa vo farskom kostole uskutočnila svätá omša a potom slávnosť v kaštieli. Spolu s rodinou blahoželali oslávenkyni aj mnohí Krupania a možno povedať, že pre celú obec to bolo niečo výnimočné a slávnostné. Pani Viktória Bajaníková sa narodila 20. decembra 1911 rodičom Márii a Pavlovi Fíbovým (slobodní roľníci), ktorí mali spolu 10 detí, dospelosti sa však dožilo len sedem. O svojej mladosti povedala: „V detstve i mladosti ma najviac bavilo chodiť do kostola, tam mi bolo najlepšie. Každú nedeľu po litániách som chodievala do kláštora k

rehoľným sestrám, kde nás učili všelijaké pesničky, modlitby. Aj divadlá sme tam hrávali, tak nám ten život ubehol...“ Po vzore rodičov viedla veľmi nábožný život. Túžila stať sa rádovou sestrou, no hoci ju v roku 1928 prijali do Kongregácie Dcér Božskej Lásky, okolnosti rozhodli inak. Do kláštora ju napokon pre slabší zrak neprijali a tak sa vydala za Jána Bajaníka a spolu mali dve deti – Máriu a Jozefa. Jej život sa zmenil roku 1949, keď ju vtedajší komunistický režim obvinil zo šírenia poplašnej správy a odsúdil na dva a pol ročné väzenie. Počas tzv. Krupského povstania, keď prišli žandári zatknúť miestneho farára, pretože verejne prečítal pastiersky list, jej komunisti dávali za vinu, že zburcovala celú dedinu. „Najviac ma trápilo, že tam zomreli nevinní ľudia. Keď sme sa dozvedeli, že postrelený žandár zomrel, báli sme sa, že nás pozabijajú. Najskôr nás zavreli v Trnave do okresného domu, kde nás odsúdili,“ hovorila. Bola väznená v Ilave a Novákoch. Jej syn, súčasný organista spomína: „Rodičia nemali ľahký život. Pracovali na družstve a aby nás uživil, mama vyšivala do obchodu nádherné obrusy a obrázky a pred Vianocami piekla na ohni oblátky. Niekedy až dvadsaťtisíc. Tie potom otec roznášal po okolitých obciach. Napokon mama ochorela natoľko, že musela ostať doma“. O svojom jubileu pani Viktória povedala: „Dožiť sa sto rokov nie je med lízať. Každému to dožičím, aby pocítil, aké to je. Aj by ste boli mrzutí, aj by ste sa tešili. Sto rokov sa málokto dožije. Myslela som si, že ani ja nie. V poslednom čase som akási unavená,“ postávažovala si oslávenkyňa. Na druhej strane však bola návštevám príbuzných i hosťov rada. „Už pred polnocou sa začala chystať, aby bola pripravená,“ prezradil vnuk František Špita, ktorý spolu s manželkou Andreou starú mamu opatruje. Jedno z posledných želaní pani Viktórie je: „Už si veľmi ani nič neželám, len svätý pokoj a tichučkú smrť. A nebeské kráľovstvo, kde za vás všetkých budem prosiť, tak ako sa tu za vás modlím a aj za celý svet. Už ani neviem, za koho sa modliť, tá modlitba tuším už nič nestojí, ale Pán Boh ju počúva. Koľkokrát sa ani neviem dobre modliť, verím, že Pán Boh ju prijme aj tak. Stále sa modlím, aby bol svätý pokoj medzi všetkými ľuďmi i v rodine, aby sa viera udržala v ľuďoch.“

V tomto kalendárnom roku došlo k postupnému vypnutiu analógového pozemského vysielania na väčšine územia Slovenska, pretože bez vypínania súčasných analógových vysielateľov sa nedá rozširovať pokrytie digitálnym signálom. Obec teda prešla na digitálne prijímanie televízneho signálu prostredníctvom satelitov, ktoré naši spoluobčania vymieňajú za staré antény. V súčasnosti je digitálne vysielanie už bežné a tak postupne miznú „anténové stromčeky“ na strechách domov. Aj takto sa moderné výtvarné techniky dostávajú do bežného života Krupanov.

V mesiacoch november až december 2011 obecný úrad zrealizoval komplexnú rekonštrukciu sociálnych zariadení v kultúrnom stredisku. Bola kompletne vymenená zdravotnícka, urobené nové rozvody vody a kanalizácie. Zároveň sa uskutočnilo pripojenie kanalizačného systému na obecnú kanalizáciu. Okrem toho sa tento rok realizovali aj ďalšie projekty rozvoja obce:

Boli vymenené okná na budove Obecného športového klubu, upravené schodiská... Na realizáciu boli aj tentoraz použité dotácie. Ďalej sa čiastočne zrekonštruovala aj požiarna zbrojnica – opäť boli vymenené okná ale aj brány a plánuje sa i ďalšia rekonštrukcia budovy na budúci rok.

Mesiac december je predovšetkým mesiacom Vianoc a k týmto sviatkom patria rôzne vinše či koledy. V Dolnej Krupej sa konali už tradičné podujatia ako predvianočné posedenie s dôchodcami (18.12.), polnočný koncert v kostole, jasličková pobožnosť v kostole a iné...

VYBRANÉ PODUJATIA V KAŠTIELI

V posledných rokoch sa vedenie kaštieľa zameriava na historické, kultúrne a hlavne hudobné aktivity.

V prvej polovici mája sa konala Noc múzeí. Školopovinná mládež sa mohla zapojiť do projektov: Škola v múzeu, Rozprávka v parku, Nakresli si ružu, Sedem divov kaštieľa, Advent v kaštieli... Pravidelne sa konali koncerty klasickej hudby (tento rok ich bolo 17) spolu s Vianočným koncertom ktorý bol 11.12.2011.

V kaštieli existuje aj bezbariérový prístup pre zdravotne ťažko postihnutých.

Obráťme teraz pozornosť na **počasie roku 2011**, ktoré si pre svoje zvláštnosti a rekordy zasluhuje osobitnú pozornosť. Podľa meteorológov bol tento rok najteplejším a najsuchším za posledné storočie a typický rozličnými extrémami. To isté možno povedať aj o Krupej.

15. júla sa obcou prehnala búrka, počas ktorej udreli silné blesky. Jeden do zbúraniska vedľa domu Kataríny Krištofikovej a ďalší niekde v Hoštákoch. Následky boli také, že na druhý deň boli celé Hoštáky bez el. prúdu a zatvorený bol aj obchod Jednota. Fungoval len obchod Fresh P. Poláka v strede dediny. To spôsobilo, že už ráno o 8. boli základné potraviny vypredané a aj mnohé iné tovary už na pultoch chýbali.

Výnimku v suchom roku tvorilo obdobie 15.-31. júla, kedy takmer celé dva týždne sústavne pršalo. Takýto stav počasia bol takmer na celom Slovensku i v Európe. Niektorým občanom začali od vlhka napr. hniť paradajky. Teploty v týchto dňoch sa pohybovali na úrovni len okolo 20 °C.

Jeseň bola nezvyčajne suchá a aj celý mesiac nepršalo. V septembri napríklad dosahovali dlhodobu teplotu okolo 26 °C, čo spôsobilo, že orechy i jedlé gaštany dozreli veľmi skoro a už v tento mesiac boli aj pozberané. Celkovo i úroda dozrela oveľa skôr než zvyčajne.

Veľmi suchý bol aj november, bez dažďa s príjemnými jesennými teplotami okolo 13 °C. Podľa slovenských meteorológov bol november 2011 najsuchším mesiacom v dejinách slovenskej meteorológie a napríklad v niektorých lokalitách východného Slovenska nepršalo od 8. augusta a v dôsledku toho vysychali studne a voda sa musela dovážať v cisternách.

Prvý sneh toho roku napadol až 21. decembra, ktorý sa už večer roztápal a tak Vianoce boli bez snehu. Ďalší sneh napadol potom 30. 12.

FARNOSŤ A FARSKÝ ŽIVOT

Celkom osobitnú pozornosť si v tento rok zasluhuje krupinská farnosť. Hlavnou príčinou je jubilejné 200. Výročie od dokončenia stavby nášho kostola (1811-2011). Práve v súvislosti s týmto výročím sa uskutočnili mnohé významné udalosti, ktoré stroja za zmienku.

Farský kostol prešiel za posledné obdobie najvýznamnejšími a najväčšími opravami, ktoré spokojne možno nazvať opravy storočia. Tento názov nie je prehnaný, pretože rozsah spomínaných prác v rozmedzí jedného roka je veľmi veľký.

Minulý rok prebehla komplexné reštaurovanie nástenných malieb v interiéri kostola. Tento rok na ňu nadväzovala reštaurovanie celého hlavného oltára, ktoré prebehlo v období máj-júl 2011. Od samého vrchu až po spodok bol oltár detailne vyčistený od špiny, ktorá sa na ňom usadila od jeho postavenia pred 200 rokmi – sadze od sviečok, prach, mastnoty a iné nečistoty. Boli vykonané štukatérske práce a tak najjemnejšie detaily oltára (rozety, hlavice...), ktoré časom poodpadávali sa opäť opravili a poškodené časti sa nahradili novými. Vyčistený bol aj hlavný obraz (použil sa damarový lak). Celý oltár aj s obrazom boli potom ošetrené ochranným náterom. Výsledok sa nedal s predošlým stavom ani porovnať. Oltár je teraz ozajstným skvostom. Tieto práce opäť vykonali reštaurátori Marián Švec, Milan Bödör, Peter Záhumenský a Róbert Bako z firmy UMAR. Ďalej prebehli pozlacovacie práce tabernákulových dvierok a zlatých častí oltára. Najzaujímavejšie však bolo reštaurovanie sôch kľáčiacich anjelov po stranách oltára. Tie sa nachádzali v havarijnom stave. Podľa ich reštaurátora Emila Jankoviča z Lančára (40 rokov pôsobí ako reštaurátor; reštauroval interiér Martinského dómu v BA alebo vyrobil historický nábytok pre Vatikánske veľvyslanectvo v BA) sochy boli z vnútra (keďže sú z dreva) úplne rozpadnuté na prach a pokope jednotlivé

časti držal len cca 4 vrstvový náter. Ich opravy trvali niekoľko mesiacov. Emil Jankovič zreštauroval aj pamiatkovo chránené svietniky s oltárnym krížom z 19. storočia, stoličky v presbytériu, obetný stôl a ambó. Ďalej sa vymenili okná na sakristii a oratóriu, ktoré boli zo začiatku 20. storočia. Nové dodalo stolárstvo Branderský Trnava a náklady uhradil miestny predseda družstva Ing. Jozef Vadovič. Medzi ďalšie práce patrili:

- ladenie a ošetrovanie organa – Peter Vymazal – organista v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave
- reštaurovanie a oprava kamenných schodov pri hlavnom vstupe do kostola – Bruno Pripko z Dobrej Vody
- Zlátanie nápisov v kostole, hrobke Brunsvikovcov a na hrobách krupanských kňazov-farárov – Marián Benedikovič z Dobrej Vody a Mária Kubovčíková z Hornej Krupěj.

K prácam sa zapájali aj Krupania:

- maľovanie schodiska do veže, lavíc, spovednice – Teofil Skýpala a Miloš Kubek
- ozvučenie a osvetlenie vnútra kostola – Jozef Sýkora (boli darované reproduktory z katedrály)
- znovupostavenie tehlového múru medzi poštou a kostolom, ktorý sa sám zrútil (bol už starý) – pracovali viacerí farníci – Jozef Sýkora, Stanislav Petráš starší, Bohumil Škoda, Ján Kubovič...

Rekonštrukčnými prácami prešla aj fara – vymenené posledné staré okná v suteréne a vo farskom „orátku“ za plastové. – firma Elektroplast, a opravila sa aj strecha na „orátku“ - František Škorvaga.

V rámci osláv vyšla aj kniha Kostol sv. Ondreja v Dolnej Krupěj, ktorú napísal obecný historik a poslanec OcÚ Mgr. Stanislav Petráš. Publikácia zachytáva detailne dejiny farnosti i kostola ako aj farský život v obci. Okrem odborného textu ponúka bohaté spektrum fotiek a obrázkov nie len z minulosti, ale aj zo súčasnosti. Celkovo prijali obyvatelia publikáciu s veľkým očakávaním a pozitívnymi ohlasmi. Kniha sa začala predávať od hodov a niektorí si kupovali aj 2-3 kusy.

Tento rok sa farnosť zapojila aj do prvého ročníka stredoeurópskeho podujatia Noc kostolov (27. mája), ktoré malo za cieľ predstaviť nie len veriacim, ale hlavne neveriacim či tým, ktorí majú iné vyznanie, kresťanský chrám ako duchovný i kultúrny skvost tej ktorej kresťanskej komunity. Nešlo teda len o katolícke chrámy, ale aj evanjelické, reformovanej cirkvi, pravoslávne a iné. Záštitu nad podujatím v našej arcidiecéze prebral trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák CsSR. V našej farnosti program začal o 18:00 a končil o pol noci. Pre návštevníkov boli pripravený pestrý program, ktorý zahŕňal z duchovného hľadiska modlitbu sv. ruženca a sv. omšu, z kultúrneho vystúpenie Karpatskej kapely, Čr pákov a ženskej skupiny Dolnokrupanka, program pre deti. Novinkou bola návšteva hrobky Brunsvikovcov, ktorú vyčistenú navštívili občania po prvýkrát, výstup na vežu a.i. Osobitným podujatím bola prezentácia o kostole z pripravovanej knihy S. Petráša.

Hody 2011.

Slávnosti predchádzala trojdňová duchovná obnova farnosti, ktorá trvala od 1. do 3. septembra. Na sv. omšiach vystúpili pozvaní kazatelia, ktorí si pripravili tematické kázne. V poradí kázali, Mgr. Patrik Bacigál (dekan Smolenického dekanátu), Mgr. Jozef Lehotský (farár v Zelenči) a ThDr. Alojz Lackovič (farár-dekan v Modranke).

V nedeľu 4. septembra slávnostnou sv. omšou o 11:00 vyvrcholili oslavy 200. výročia od dokončenia farského kostola sv. Ondreja v Dolnej Krupěj, ktorú celebroidal trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák CsSR spolu s pánom farárom Mgr. Miroslavom Kováčom a viacerými kňazmi z okolia. Bohoslužby sa zúčastnili v hojnom počte Dolnokrupanskí farníci ako aj niekoľko Hornokrupanov spolu s ich hodovými hosťami. V pekne vyzdobenom a vymaľovanom kostole privítali arcibiskupa okrem pána farára aj pán starosta Ing Teofil Mihalovič, ktorý v slávnostnom príhovore v krátkosti načrtol dejiny obce i samotného

kostola. Sám arcibiskup vyzdvihol krásu dolnokrupanského kostola. Na sv. omši hral miestny organista Jozef Bajaník a spievali i hrali Krupanskí Črpáci a ženy zo skupiny Dolnokrupanka všetci v krojoch, zaspieval aj farský zbor Zvony i Paulína Ištvcová. Nemožno zabudnúť na miestnu dychovku.

Pán arcibiskup zdôraznil pre prítomných význam a krásu viery, ktorú prirovnal k farbám, pretože podľa jeho slov s ňou je svet farebný.

Na záver slávnosti odovzdal miestny historik a autor knihy Mgr. Stanislav Petráš pamätný list pre arcibiskupa spolu s knihou o kostole. Padli aj prvé slzy, keď pani Angelika Janušová v mene farníkov poďakovala pánu farárovi za jeho snahu i aktivity pre dobro krupanskej farnosti a odovzdala mu kyticu. Pán farár neostal Krupanom nič dlžný a poďakoval sa za akúkoľvek spoluprácu pri zveľaďovaní kostola i farnosti a vyjadril aj nádej na jej pokračovanie v budúcnosti, pri čom pripomenul blížiacu sa 200. výročie od posvätenia kostola roku 2013. Kytica sa samozrejme ušla aj pánu arcibiskupovi Bezákovi a slávnosť skončila pri speve pápežskej hymny a hry na organe, keď sa sprievod celebrantov a miništrantov vydal na faru. Vonku už na všetkých čakala dychovka, ktorá veselo vyhrávala...

Počas celého dňa bol otvorený kostol pre návštevníkov, ktorí si mohli pri spovednici v pripravených vitrínach prezerať vystavené staré bohoslužobné predmety (kalichy, cibóriá, kríže), knihy, ornáty a aj relikvie svätcov s relikviármi. Najmä Krupania sa čudovali, odkiaľ je to všetko požičané. Údiv bol o to väčší, keď sa dozvedeli, že všetko je farské a bolo to uložené na fare.

Na záver je ešte zaujímavé spomenúť počasie tohto dňa. Viacerí Krupania podotkli, že za posledných zhruba 5 rokov na hody pršalo a okrem toho bývalo okolo 23°C. Tento deň však pripomínal leto so slnečným a teplým počasím pri teplote 32°C.

Dňa 6. septembra sa v našej farnosti konala slávnostná kňazská rekolekcia kňazov Smolenického dekanátu za účasti pomocného trnavského biskupa Mons. Jána Oroscha. Prítomný pán biskup i kňazi si okrem iného mohli prezrieť vynovený interiér farského kostola, ktorý sa im páčil.

Tento rok sa uskutočnila aj birmovka, ktorú vo farnosti vykonal generálny vikár Trnavskej arcidiecézy PhDr. Ladislav Kuna. Celkovo prijalo sviatosť 64 birmovancov.

Medzi ďalšie farské aktivity patrili púte do Rajeckej Lesnej a výlet do blízkych Čičmian (2010), a púť na Svatý Kopeček a do Olomouca na Moravu. Z kultúrnych to boli : 19. 2. 2011 o 15.30 hod. v Kultúrnom dome v Dolnej Krupej - Radošinské amatérske divadlo Hlavina - s predstavením Stanislava Štepku Ako som vstúpil do seba. Vianočný koncert rodiny JENDRUCHOVCOV v kostole v Dolnej Krupej 2. januára 2011 o 15. 00 hod

Vianočný koncert rodiny HLBOCKÝCH - v kostole v Dolnej Krupej - 6. januára 2011 o 15. 00 hod

ŠTATISTIKY

2. mája sa uskutočnilo celoštátne sčítanie ľudu SR, ktoré bolo druhým v poradí v ére samostatnosti SR.

Sčítanie riadi, metodicky usmerňuje a koordinuje Štatistický úrad SR v súčinnosti s príslušnými orgánmi štátnej správy, obvodnými úradmi, obcami a vyššími územnými celkami. Toto štatistické zisťovanie sa týka všetkých obyvateľov okrem cudzincov požívajúcich diplomatické výsady a imunitu. Sčítací komisári v našej obci boli: Katarína Štibraná, Jarmila Dekanová, Adriana Ištvcová, Daniela Vitteková, Katarína Kozáková, Monika Štibraná, Denis Kabát.

Výsledky sčítania pre našu obec sú nasledovné:

Počet obyvateľov.....2284

Národnosti

- slovenská.....2222

- maďarská.....2
- rómska.....3 (Rómov žije v obci oveľa viac, cca 50. Väčšinou sa však hlásia k slovenskej národnosti. Najviac Rómov žije na Hornej ulici, rodiny sú na bytovke ul. A. Kubinu, v ul. Hoštáky pri cintoríne...).
- česká.....2
- nemecká.....1
- poľská.....1
- srbská.....1
- židovská.....1
- neuviedlo.....48

Ohľadom počtu obyvateľov je Dolná Krupá najväčšia dedina na okolí – pre porovnanie: J. Bohunice 2011, H. Orešany 1893, D. Orešany 1275, Kátlovce 1145, Dolné Dubové 645... Horná Krupá 507.

Podľa pohlavia:

Muži.....1132

Ženy.....1152 (v súčasnosti je v globálnom celosvetovom meradle podľa výskumov známe, že počet mužov svetovo stále klesá a naopak počet žien rastie. To možno badať aj v Krupej. Zhruba globálne na jedného muža pripadajú 2-3 ženy.)

Vekové skupiny v poradí:

188.....30-34 rokov

185.....35-39 r.

173.....40-44 r.

171.....20-24 r.

168.....25-29 r.

167.....45-49 r.

165.....50-54 r.

162.....55-59 r.

155.....15-19 r.

129.....10-14 r.

119.....60-64 r.

118.....65-69 r.

92.....0-4 r.

84.....5-9 r.

74.....75-79 r.

69.....70-74 r.

42.....80-84 r.

20.....85-89 r.

2.....95-99 r.

1.....90-94 r.

0.....100-viac

Vzdelanie

59 úplné stredné všeobecné, 21 vyššie odborné, 36 vysokoškolské bakalárske, 153 vysokoškolské (mag., inž., dokt.), 3 vysokoškolské doktorandské, 310 bez vzdelania, 29 nezistené.

Zvyšok – nižšie vzdelanie (základné, robotníci....)

(obecné)

Celkový počet obyvateľov - 2283

Narodení - 21

Zomretí - 28

Prihlásení na TP - 44

Odhlásení z TP - 18

Počet uzavretých manželstiev - 17 (6 obč. 11cirk. > 9 občania DK, 8 delegovaní z inej obce;
z toho 3 sobáše delegované do inej obce)

Farské štatistické údaje:

Sviatosť krstu 42

Sviatosť manželstva 10

Sviatosť Eucharistie 15

Sviatosť birmovania 64

Pohreby 39

Vierovyznanie:

Rímsko-katolícka cirkev	1925
Evanjelici augsburského vyznania	14
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	4
Pravoslávna cirkev (ortodoxná)	2
Evanjelická metodistická cirkev	2
Grécko-katolícka cirkev	1
Židovské vyznanie (judaizmus)	1
Iné	8
Bez náboženského vyznania	148
Nezistené (neuvedené)	179

Ekonomické aktivity:

Pracujúci (nedôchodcovia)	958
Pracujúci dôchodcovia	13
Osoby na materskej dovolenke	13
Osoby na rodičovskej dovolenke	41
Nezamestnaní	140
Študenti stredných škôl	119
Študenti vysokých škôl	68
Osoby v domácnosti	10
Dôchodcovia (nepracujúci)	522
Príjemcovia kapitálových príjmov	1
Deti do 16 rokov	332
Iná ekonomická aktivita	12
Nezistená ekonomická aktivita	55

Celkovo ekonomicky aktívni 1124

Práca s počítačom:

S textom – áno 1157, nie 818, nezistené 309

S tabuľkami – áno 867, nie 1041, nezistené 376

S elektronickou poštou (e-mail) – áno 1070, nie 875, nezistené 339

S internetom – áno 1248, nie 765, nezistené 271